10763

Biblioteca de «Lo Teatro Regional» — Obra n.° 76

TOCATS DE L' ALA

COMEDIA HUMORÍSTICA EN UN ACTE

REFUNDIDA Y ADAPTADA Á LA ESCENA CATALANA

PER

JOAQUIM RIERA Y BERTRÁN

Preu: UNA pesseta

«Lo Teatro Regional», Plassa del Pi, 3, 2.on - Barcelona, 1897

12

TOCATS DE L' ALA

COMEDIA HUMORÍSTICA EN UN ACTE

REFUNDIDA Y ADAPTADA Á LA ESCENA CATALANA

PER

JOAQUIM RIERA Y BERTRÁN

Estrenada en lo TEATRO CATALÁ, instalat en lo de ROMEA, durant la temporada de 1894-95

BARCELONA
BIBLIOTECA DE «LO TEATRO REGIONAL»
PLASSA DEL PI, NÚM. 3, 2ºR
1897

Obras de J. Riera y Bertrán

TEATRO

	Ptas.
La Hostalera de la Vall, drama en 5 actes.	2
Caritat, drama en 4 actes.	2
Lo Promés, drama en 3 actes	2
De mort á vida, drama en 3 actes	2
Gent de mar, drama en 3 actes	2
Lo núvol negre, drama en 3 actes	2
Com l' anell al dit, proverbi cómich en 3 actes	2
Reina absoluta, comedia (castellana) en 4 actes. . . .	2
La Sonata XXVI, comedia (castellana) en 3 actes . . .	2
La Majordona, comedia en 2 actes	1'50
La Pubilleta, comedia en 2 actes	1'50
Bernat Pescayre, comedia en 2 actes	1'50
Una orga de gats, comedia humorística en 2 actes . .	1'50
L' Avi, quadro dramátich en 1 acte (1).	1
Las Vehinas, comedia en 1 acte	1
Lo Testament del Oncle, comedia en 1 acte	1
La Nena, comedia en 1 acte.	1
La Relliscada, comedia en 1 acte	1
La Espurna, comedia en 1 acte.	1
La Padrina, comedia en 1 acte.	1
Lo Padrí, idili en 1 acte	1
Si fá ó no fá, proverbi cómich en 1 acte	1
Tocats de l' ala, comedia humorística en 1 acte. . . .	1
Mis dos Papás, comedia (castellana) en 1 acte	1

VARIAS

Novelas premiadas	2
Escenas de la vida pagesa.	2'50
Escenas de ciutat.	3
Déu narracions (1)	1
Rey cavaller, narració novelesca (1).	1
Cansons del Temps	1
Cansons de Noys y Noyas (2)	5
Mel y Fel, poesías originals.	1'50
Cent Faulas, originals y en vers	2
Llibre de Sonets	2

(1) Obra premiada.
(2) Música de Joseph Rodoreda, ilustració de Apeles Mestres, versió castellana de V. Arteaga.

REPARTIMENT

Personatges	Actors
DONYA ROSALÍA . . .	Sra. Monner
ESTRELLA.	» Galí
DON TOMÁS.	Sr. Capdevila (J.)
DON BRAULI.	» Soler (I.)
LLUISET	» Fuentes
UN CRIAT.	» Capdevila (Ll.)

Director: Don J. Capdevila

L' acció, contemporánea, á Barcelona

Ningú podrá representar, traduhir ni reimprimir aquesta obra sens permís.
D. Joan Molas y Casas, director de la Galería titulada *Propietats Dramáticas y Líricas,* quals oficinas se troban en lo carrer del Hospital, núms. 12 y 14, segón pis, es l' únich encarregat d' aquesta obra y ab ell deurán entendres totas las empresas y societats particulars que vulgan representarla.
Queda fet lo dipósit que marca la lley.

Tipografía La Académica, Ronda de la Universitat 6. — Teléfono 861

674498

ACTE ÚNICH

Saló aplafonat. Porta al foro. Portas laterals y en los plafons, las d' aquéstos donan, respectivament, á las habitacions interiors y al corredor de sortida. A la esquerra, sillons prop del sofá. Taula, ab gran munt de llibres grossos. A la dreta, un moble, ab rellotje vistós damunt.

ESCENA PRIMERA

ESTRELLA. (*La escena uns moments sola. Entra ella rezelosa, per una de las portas dels plafons; dona un cop d' ull cautelós; avansa; torna á mirar ab precaució, y, segura de que no la observan, se dirigeix á la taula.*)

ESTRELLA Sí... (*Obra un dels grans tomos.*) «Historia Natural profusamente ilustrada». Aquesta es la obra. A veure... M' ha dit, á cau d' orella: tomo sisé, plana 132. (*Va agafant tomos.*) Tomo segon... octau... quint... Veuréu com será l' ultim. Es lo que passa... Ditxosas Historias Naturals!... Qué llargas son sempre!... Ah! Ja 'l tinch... Just: es el tomo dels peixos. (*Fulleja 'l tomo.*) Página, 70... 101, 130... 132... (*Cau una carteta del llibre.*) Ah! Ja tinch el peixet! (*Recullint la carta.*) Déch llegirla?... (*Rubor exagerat.*) Llegir d' amagatotis una carta aixís, tot justament avuy que 'ls papás han convidat al nuvi que 'm destinan!... (*Suspir fort.*) Ay!... Peró estimantlo jo tan poch... (*Va á descloure la carta.*) Sí, sí; vaig á llegirla.

TOMÁS Nó, dona, nó! (*Dintre, discutint acalorat.*)
ESTRELLA Ah! (*Amagant la carta soptadament.*)
ROSALÍA Sí, home, sí! (*Idem que Tomás.*)
TOMÁS Te dich que no, Rosalía.
ROSALÍA Y jo 't dich que sí... Tomás. Qué diría la gent?...
ESTRELLA (*Ficantse á la butxaca la carta.*) El papá y la mamá! Fujo!... (*Se 'n va porta dreta.*)

ESCENA II

DON TOMÁS *y* DONYA ROSALÍA. (*Aquésta va seguintlo.*)

TOMÁS Te dich que no te res de particular.
ROSALÍA Y jo 't dich que 'n te massa.
TOMÁS Peró Rosalía... si vaig tan be aixís!...
ROSALÍA Y qué? A mudarte inmediatament... Hont s' es vist! Rebre al pretendent y als convidats ab aqueix pantalon de coloraynas, y ab aqueixa americanota tan... incoherenta? Qué dirían? Que no tens levita, ni pantalon obscur.
TOMÁS Y qué! Jo estich per la comoditat.
ROSALÍA La comoditat te un límit. Ja sabs que jo no vull donar may un qué dir. (*Se sent gran trencadissa de plats dintre.*) Bo!...
TOMÁS Alsa!... Una altra trencadissa!... Quina criada més!... anarquista! (*Crida.*) Llucia!...
ROSALÍA (*Renyant.*) Cálla... (*Crida.*) Rés, Llucia, rés!...
TOMÁS Es á dir que...
ROSALÍA Que se la deu dispensar. Tu no 't fas cárrech de que va molt atrafegada: ha de preparar el convit y...
TOMÁS Peró... es que 'ns tirará per portas. Despátxala d' una vegada!
ROSALÍA Deu me 'n reguart! No estich per més criadas novas. En un mes y mitj, n' hem despatxadas quatre. Qué dirían? Jo sé que la vehina, la notaria, ja 'n fa uns plats!...
TOMÁS Ditxosa d' ella que fa plats... per si 'ls hi desfá alguna Llucia!
ROSALÍA (*Enérgica.*) Tomás, estás avuy insoportable.

TOMÁS (*Encongit.*) Callo, Rosalieta, callo... (*S' adona dels llibres.*) Quants de llibres!... Qu' es aixó?...

ESCENA III

DONYA ROSALÍA, DON TOMÁS *y* LLUISET. (*Aquést carregat ab un rellotje.*)

LLUIS Ab permís... Servidor de vostés.
TOMÁS Eh?...
LLUIS Senyora, aquí te 'l consabut rellotje decoratíu.
TOMÁS Quí es aquest pollastre?
ROSALÍA Es...
LLUIS No 's molesti á contestarli: déxiho per mí. (*Ab salutació exagerada.*) Senyor don Tomás Argelaga y... no sé qué més: ja que veig que no está *al tanto* de la combinació editorial, vaig á esplicarli. (Es el pare, y 'm convé cultivarlo.)
TOMÁS (Quin molí de vent!)
LLUIS Escólti. Fássi l' obsequi, un moment: no més que un moment. (*Li dona á aguantar lo rellotje.*) L' afició á la lectura 's propaga. Desde la dona aristocrática á la plebeya; *desde la princesa altiva á la que pesca... ó la pescan en ruín barca*; desde l' home més elevat al més menut... tothom vol llegir.
ROSALÍA (Que be s' esplica!)
TOMÁS (Quin arrenca-caixalis!)
LLUIS L' esperit humá, com el cos humá, necessita aliment, peró aliment... humá; vull dir vigorós, molt vigorós...
TOMÁS (Just: molt vigorós per aguantar rellotjes molt pesats.)
LLUIS ...Y veli aquí 'l nostre plan: proporcionar aqueix aliment.
TOMÁS Ja: peró... com jo no... (*Vol tornarli 'l rellotje.*)
LLUIS (*No aceptantlo.*) Permétim: no he acabat: fins avuy las bonas lecturas eran privilegi de las classes elevadas. Donchs be: nosaltres destruhim aquestas clases...
ROSALÍA Cóm?...

LLUIS ...Vull dir aqueix privilegi. (*Nou joch ab el rellotje.*) Permétim. Dante, com Robinson; Cervantes, com Paul de Koch, están ja *al alcance de todas las fortunas.* La nostra Societat exten els seus beneficis á Madrid com á París, á Londres com á...

TOMÁS A Reus.

LLUIS Just: per tot arréu... Y ve á oferirli, simultáneament, duas publicacions monumentals: una Historia Natural en 53 tomos, y uns Viatjes, també naturals, per entregas, del Capitá rus Strogaragaragoff.

TOMÁS Qué diu ara? Strog...og...

LLUIS ...Garagaragoff.

TOMÁS Y... quántas entregas?

LLUIS Sobre 1,333.

TOMÁS Vamos! Més podrían ser.

ROSALÍA (Qué graciós!)

TOMÁS Veurá: jo... (*Nou joch ab el rellotje.*)

LLUIS Permétim...

TOMÁS Home ja 'm comenso á cansar de...

LLUIS Acabo. Las primeras entregas ja han sortit. No li 'n ponderaré 'ls mérits. Si 'l text es magistral, la estampació es clara, el paper satinat, el tiratje pulcro, las láminas preciosas, el...

TOMÁS Prou! Déixis de fer l' article, y diguim: aquet rellotje... (*Vol entregarlo, y Lluis no li admet.*)

LLUIS Permétim: vaig á acabar.

TOMÁS (Sí, y no acaba may.)

LLUIS La nostra Societat editorial opera en combinació ab una gran fábrica de rellotjes que 'ns els ofereix per poch diner, y nosaltres, en consecuencia, los oferim per poch diner als suscriptors, los quals, á la seva vegada, per poch diner...

TOMÁS Los ofereixen á n' algú més?

LLUIS Nó, senyor; se 'ls quedan...

TOMÁS Vamos!

LLUIS ...Per saber, ab precisió, las moltas horas que 'ls hi proporcionem de lectura, y quedar plenament satisfets de las lecturas y dels rellotjes.

TOMÁS Peró es que á casa no 'n necessitem de rellotjes... (*Nou joch.*)

LLUIS No importa: aquét correspon á la senyora,

com á suscriptora á la Historia Natural.

TOMÁS Qué! Tu t' has suscrit...

ROSALÍA Com que s' hi han suscrit tants coneguts... qué haurian dit?

TOMÁS (Ay!) (*Va á colocar lo rellotje sobre un moble.*)

LLUIS Y ha fet molt be, senyora. (Aixó del *qué dirán* dona molt en aquesta casa.)

TOMÁS Té! Sembla un pis de rellotjer.

LLUIS Y ara vosté, don Tomás, per no ser menos que la senyora, se suscriu als Viatjes del Comandant Strogaragaragoff... Oy, don Tomás? (*Treu una cartera de butxaca per apuntar.*)

TOMÁS (Ja 'ns l' ha ascendit á comandant.) Jo...

LLUIS (*Disposantse á apuntar á la cartera.*) Si la senyora s' ha suscrit á la Historia Natural, es natural que vosté... (Hónt deu ser ella?...)

ROSALÍA (*Apart á Tomás.*) (Y sí, home. Mentres els nuvis farán el viatje de boda, nosaltres viatjarém... llegint.)

LLUIS (*Acabant de pendre nota.*) Perfectament. Gracias. Servidor. Al moment li porto 'l rellotje que li correspon.

TOMÁS Un altre rellotje?

ROSALÍA Y sí, home: un regalo més de boda per la Estrelleta.

LLUIS (*Ab esclat.*) Cóm! La casan?

TOMÁS Y ara! Qué li agafa?

LLUIS (*Confós.*) A... mí? Rés... rés... una fogarada... No, una refredada... (Ella casarse! Oh, no! No 's casará sinó ab mí.) Servidor... Als peus de vosté, don... Beso la ma, donya... (Ni sé 'l que m' empatollo.) Hasta luego... hasta molt luego ab... ab el relloje... Veurá que preciós!... Te unas figuras que... figuran... En fi, ja 'l veurá. No s' impacienti. Vaig á buscarlo inmediatament. Servidor de vostés.

ESCENA IV

DON TOMÁS *y* DONYA ROSALÍA

TOMÁS Tocat de l' ala.

ROSALÍA Déixal correr, -y... á mudarte la roba

tot seguit, que ja no poden tardar els convidats.

TOMÁS Ay! Acompányam, perque 'l qu' es jo sol no 'm veig capás de...

ROSALÍA Vaja, anémhi. Pássa endevant... (*Se 'n va.*)

TOMÁS Ditxosas conveniencias socials... y ditxosa dona, que 'l primer día 'm fará fer alguna inconveniencia... colossal.

ROSALÍA (*Dins.*) Tomás!... (*Impacientada.*)

TOMÁS Vinch, Rosaliona, vinch... Res: aném á posarnos macos, encara que reventem com una cigala.

ROSALÍA (*Dintre.*) Tomás!... (*Més impacientada.*)

TOMÁS Sí, sí; ja vinch, maca; ja vinch, rateta, sucre-candia... ja vinch...

ESCENA V

LLUISET, *després* ESTRELLA. (*Lo primer treu lo cap per un cayre de la porta, y, veyent la escena sola, entra resolut.*)

LLUIS No hi há més. Haig de parlarli... Tantas anadas y vingudas y embusterías... y, al últim, per véurela casarse ab un altre!...

ESTRELLA (*Entrant, porta dreta, ab la carta á las mans, sens adonarse de Lluiset.*) Aquesta carta 'm crema 'ls dits... Y no he gosat obrirla encara, morintmen de ganas... Qué deurá dir?

LLUIS Vol saberho? Escólti, senyoreta.

ESTRELLA (*Asustada.*) Ah! (*Tranquila.*) (Ell!...)

LLUIS La sé de cor. Desclóguila, y comprovém. (*Estrella desclou la carta.*) «Senyoreta: jo la adoro». Es aixó? Punt y coma: «Jo la idolatro». Dos punts: Oy?

ESTRELLA Sí; peró...

LLUIS No; no n' hi há cáp de peró. No fan per mí.

ESTRELLA (*Esglayada.*) Si 'l papá ens sorpren...

LLUIS Déixil per mí... Llegéixi. Post-data. Comprovi... Véu? Diu que jo no soch comissionat de cap editor, sino senzillament fill del meu pare que viu aquí al devant. Oy qu' ho diu?

ESTRELLA (*Llegint alarmada.*) Sí. Es á dir que 'ls llibres que porta...

LLUIS Llibres del papá, igual que 'ls rellotjes. Per amor de vosté vaig desembrassantli 'l pis..

ESTRELLA Oh!...

LLUIS ...Y seguiré desembrassantli, per impedir que la casin ab un altre.

ESTRELLA Ay!

LLUIS Suspíra? Comprench. El nuvi que volen donarli es... deficient.

ESTRELLA Cóm?

LLUIS Que no reuneix las... heróicas qualitats que á mí 'm distingeixen, oy?

ESTRELLA Ay! (*Suspir més fort.*)

LLUIS (*Moguentse ab alegra agitació.*) Bravo! Aquet segon ay! de vosté es tot un poema.

ESTRELLA Jo...

LLUIS Comprench. El tal nuvi no m' arriva ni á las solas de la sabata. Ho presumía.

ESTRELLA (*Esverada.*) Calli!... Sento soroll... (*Va á una de las portas del xanflá, y mira al interior.*) Sí... Convidats que van entrant á la sala de rébrer...

LLUIS Oh!... (Y tant com rebrán si...)

ESTRELLA Vaig á avisarho á la mamá.

LLUIS Comprench. Haig d' anármen... (*Ab tranzició.*) No hi fa res. Encara 'm queda un rellotje á portar... El portaré.

ESTRELLA Oh!...

LLUIS Y tal si 'l portaré! Vosté no 'm coneix, Estrella del meu cel. M' he proposat ferme estimar de vosté per tots els llibres... no, vull dir per tots els rellotjes... nó: vull dir per tots els medis del mon. Els obstacles m' agegantan... Ab aixó... (*En vista dels moviments d' impaciencia d' Estrella.*) Sí, ja me 'n vaig; fássim bona cara, somriguim per alentarme... (*Estrella somriu.*) Aixís, Estrella, aixís!... El porvenir es nostre. Vosté será la meva mitja taronja, y jo 'l seu mitj... No, jo seré 'l seu marit enter y verdader.

ESCENA VI

ESTRELLA, *tot seguit* DONYA ROSALÍA. (*Adornada ridículament.*)

ESTRELLA Pobre jove!... Quína exaltació!... Qué diferent del nuvi que 'm destinan! Tan espantadís y tan...

ROSALÍA (*Dirigint la veu á dins.*) Depressa, Tomás... depressa!...

ESTRELLA Sí, mamá, que 'ls convidats s' esperan ja.

ROSALÍA (*Dirigint la veu á dins.*) Ho sents, Tomás? Els convidats s' esperan... Acabarás?...

TOMÁS (*Dintre.*) Uuuy!... (*Esfors de posarse roba.*)

ROSALÍA Ves ab ells, Estrelleta.

ESTRELLA Hi vaig. (*Anántsen.*) (Qué fará?)

ESCENA VII

DONYA ROSALÍA, *aviat* DON TOMÁS

ROSALÍA Ay! Jo 'm consumo ab un home aixís...

TOMÁS (*Cordantse l' armilla. Pantalon molt estret, levita preparada al bras.*) Vaja!... Ecce-Homo!... Uf!... No 'm podré ajupir... ni per broma. Pássa tu endevant... Tot seguit vinch.

ROSALÍA Cuyta, y... recórdat de no aixecar gayre 'l bras dret... Sabs qu' hi há un surgit á la levita y...

TOMÁS Vés descansada... ves... Manipularé ab la esquerra.

ROSALÍA (*Anántsen.*) (Qué deuhen dir de nosaltres els convidats?...) (*Desapareix coquetejant.*)

ESCENA VIII

DON TOMÁS, *després* DON BRAULI

TOMÁS (*Provant de cordarse l' armilla, que també li ajusta molt.*) Y cá!... No arriva!... Bé! Un

botó descusit... Malehida summissió!... Ah! Peró tant anirá 'l canti á la font, que... (*Don Brauli, ab casquet vermellós y emborlat, batí capritxós y sabatillas morunas, compareix bruscament y, mostrant gran fatiga, 's deixa caure com aplomat en un silló.*)

BRAULI Uf!...

TOMÁS Eh? (*Tombantse.*)

BRAULI Quina elevació de pis, y quina escaleta!

TOMÁS (Quí deu ésser aqueix muzárabe?)

BRAULI Y encara dirán de la civilisació!...

TOMÁS Dispensi. Puch saber...

BRAULI Quí soch? Prou. (*Alsantse.*) Brauli Puiggrós, propietari, vehí del segon pis del devant... ab molt millor escaleta que la de vosté... y no li dich per oféndrel, sinó per lo que puga convenirli.

TOMÁS Gracias; peró...

BRAULI Més datos? Escólti. Jo era casat... Una desgracia com qualsevol altre, comprén?...

TOMÁS Prou! (*Suspir fort.*)

BRAULI ...Un dia, baixo á comprar cigarros, perque m' agrada triármels jo mateix; pujo y... 'm trobo viudo.

TOMÁS Ho sento, peró... (*Se li descús altre botó de l' armilla.*) (Y van dos.) Dispensi, m' esperan, y...

BRAULI (*Detenintlo.*) Dos minuts, y acabo. Com li deya, vaig quedarme sol ab el meu fill. Obligat á confiar la casa als cuidados d' una minyona massa... *Menegilda*... baixo un día á comprar cigarros... pujo, y...

TOMÁS Y 's troba viudo: ja m' ho ha dit.

BRAULI No, senyor.

TOMÁS Ja no 's trova viudo?

BRAULI Sí, senyor.

TOMÁS Ah!...

BRAULI Trobo al meu fill bromejant massa ab la minyona, y... la dimiteixo.

TOMÁS Bé. Y á mí qué 'm conta de... (*Al abotonarse l' armilla, se li descús altre botó.*) Bo! Un altre! Dispénsi que... (*Va á retirarse.*)

BRAULI (*Detenintlo.*) Dos minuts y acabo.

TOMÁS (De dos en dos minuts...)

BRAULI Vostés van despatxar, fa vuyt dias, á una criada, oy?

TOMÁS Y vosté ve per informes.

BRAULI Sí, senyor.

TOMÁS Donchs... no li aconsello. 'Ns gastava més carbó que cap locomotora, se li fumava tot, y... trencava més plats que la que tenim avuy.

BRAULI Bé; mentre fos fiada y decenta...

TOMÁS Com li sembli... (*Fica ab esfors un bras á la mánega de la levita.*) Si... no se... se 'n preocupa...

BRAULI Preocuparme? Jo no 'm preocupo per res. Visch com m' agrada, faig lo que vull, y 'm te sense cuidado 'l dir de la gent.

TOMÁS (Ja estarías fresch al costat de la dona!)

BRAULI (*Veyent que don Tomás no pot fer entrar lo bras per l' altra mánega de la levita.*) No pot?...

TOMÁS Si jo ja li deya!

BRAULI (*Ajudantlo.*) Veyám: apréti una mica més... Més!

TOMÁS Oh! Y poguer?

BRAULI (*Trayentli la levita.*) Vaja! No li va... ni ab rodas. Pósis un' altra pessa.

TOMÁS Cá! Tenim convidats, y la dona...

BRAULI La dona! No digui més: ja 'l tinch calificat.

TOMÁS Que 'm te cali...

BRAULI Sí, senyor. Vosté es un home sense personalitat, sense iniciativa; un escolá d' amén; un... zero á la esquerra.

TOMÁS Cóm?

BRAULI (*Gesticulant, ab la levita á la má.*) Sí, senyor: un esclau del dir de la gent... d' aixó que jo tant desprecío... Veyám: provém altre cop. (*Fentli entrar lo bras á la mánega.*)

TOMÁS Es que...

BRAULI (*Gesticulant ab la mánega solta.*) Déixis d' escas. Apa! Fiqui més!...

TOMÁS Peró... (Un altre tocat de l' ala. Quin día!)

BRAULI Sí; ja sé que murmura entre dents: que soch un brusco, potser que tinch un perdigó á l' ala...

TOMÁS Nó; un perdigó precisament...

BRAULI Escólti. Anys há que segueixo un plet. La rahó 'm sobra, peró no 'm val. La Justicia! A Espanya es una farsa. Jutjes y es-

cribans?... Quina purria! Ja veurá com el perdré també en segona instancia. Veu que 'm sobra la rahó!... Quina societat més... Fíqui, fíqui!... (*Fentli entrar l' altra mánega de la levita.*) Apa! Ja está.

TOMÁS Uf! L' ha esbotzada. (El surgit!)

BRAULI Millor per vosté: aixís podrá... En fi, tornanthi ab la Riteta...

TOMÁS Quina Riteta?

BRAULI La minyona despedida per vostés: petitona, rossenca...

TOMÁS Qué diu ara? La nostra 's deya Laya, y era alta, morena... Vosté deu referirse á la del altre pis, segona porta.

BRAULI L' altre pis! Home, y vosté m' está fregint las sanchs, fentme enrahonar una hora seguida!

TOMÁS Cóm! Que jo 'l faig?... (*Ara, ab los moviments que fa, se li descusen los últims botons de l' armilla.*) Bo! Ni un per remey. La levita esbotzada y l' armilla sense botons! La dona 'm mata. Ja se 'n pot anar ab botavan vosté y las criadas y las... rabafregidas.

BRAULI Qué? Senyor meu... aquestas rabas...

ROSALÍA (*Dintre.*) Tomás!...

TOMÁS La dona! 'M treu 'ls ulls; no me n' escapo. (*Anántsen.*) Ay, ay, ay!... (*Cridant.*) Vinch, Rosalieta, vinch!... (*Vol abrotxarse la levita y no pot.*) Cá... No puch... Estich fresch!...

ESCENA IX

DON BRAULI

BRAULI Y m' ha enviat al botavan! Vaya uns modos! Y aixó que, á judicar pèl parament del pis, hauría de... (*Adonantse ara del rellotje que ha deixat Lluiset.*) Cálla!... (*Se frega 'ls ulls.*) No... no 'm fan pampallugas... Es el rellotje del meu despaig, que 'l noy ha dut á adovar... A veure... (*L' agafa, 'l sosté y se 'l mira.*) Vaya si l' es!...

ESCENA X

DON BRAULI *y* LLUISET

LLUIS (*Entrant, preocupat, ab altre rellotje.*) L' últim exemplar de casa!... (*Ara 's topa cara á cara ab don Brauli.*) Papá!... (*Queda esglayat.*)

BRAULI Tu aquí?

LLUIS (*Aturat.*) (Ay, ay, ay, ay!...)

BRAULI Y ab el rellotje del saló de casa?... Fésme 'l favor d' esplicarme...

LLUIS (*Inventant, ab esfors.*) Veurás: es molt... senzill d' esplicar... Sí... Se li ha romput una molla, y... he pensat: qué farás? Pórtal á ca 'l rellotjer, com l' altre... Ji, ji, ji! No trobas que...

BRAULI Ah! L' amo d' aquí es rellotjer?

LLUIS Y sí! No ho sabías?...

BRAULI No.

LLUIS (Ni jo tampoch.) Donchs sí: es rellotjer... de pis, sábs? Aixís s' estalvía contribució, gastos de botiga y de...

BRAULI Está bé. Me 'n vaig al altre pis, per lo de la criada.

LLUIS (*Dantli copets á la esquena.*) Just, papá: molt ben pensat. (Respiro!)

BRAULI Fins á després.

LLUIS Just: fins á... Ja t' ho pots pendre ab calma, ja!

BRAULI (*Retornant.*) Encarrégali, sobre tot, que s' hi miri, que 'ls deixi bé.

LLUIS Just. Ves descansat. Es un rellotjer molt prim-mirat, molt... Ves, ves, ves.

BRAULI Y en quant al preu...

LLUIS Just... Això: molt just. (No acabará may.) Ves, home, ves, per... per ço de la criada. (*L' acompanya d' esquena al públich.*)

BRAULI Sí, sí. (Quin interés aquet xicot per tot lo de casa!) A la vista.

ESCENA XI

LLUISET, *totseguit* ESTRELLA

LLUIS (*Respirant fort.*) Amor, amor, qué 'n fas fer de trapacerías!

ESTRELLA Ay! Per fi he pogut escapar dels seus cumpliments... (*Adonántse de Lluiset.*) Ah! Vosté?

LLUIS (*Rápit.*) Sí; jo. Tinch ja combinat el plan, y, tota vegada que vosté m' estima...

ESTRELLA Oh! Jo no li he dit...

LLUIS Ho he endevinat. Escólti.

ESTRELLA Peró... (*Rezelosa de que vinga algú.*)

LLUIS Permétim. De moment, irritat ab lo que 'm passa, havía pensat calar foch á n' aquesta casa...

ESTRELLA Quín horror!

LLUIS ...O assessinar al meu rival.

ESTRELLA (*Esglayada.*) Ave María Puríssima!

LLUIS ...No temi. He desistit.

ESTRELLA (*Tranquilisada.*) Ah!...

LLUIS Opto per altre medi.

ESTRELLA Quin?... Ay!... Venen... Fúgi!

LLUIS Que fugi? Cá! Al contrari.

ESTRELLA (*Tranquilisada.*) Qué?

LLUIS Que aquét es el moment de realisar el meu plan. (*Se treu el mocador de butxaca y espolsa un clap del paviment.*) A la una... á las duas... (*S' agenolla devant d' Estrella.*) A las tres! Estrella meva! Estrella de totas las mevas nits y de tots els meus días... (*Vol agafarli una má; ella la retira y Lluis cau de mans á terra.*)

ESTRELLA Qué fa?

LLUIS Per de prompte, caure.

ESTRELLA Oh!... (*Apartantse.*)

LLUIS Estrella del meu... (*Seguintla de genollons.*)

ESTRELLA Ens sorpendrán!

LLUIS Es lo que jo vull. (*Igual joch.*)

ESTRELLA Qué dirán?

LLUIS (*Sempre agenollat.*) Del *qué dirán* me refío.

ESTRELLA Oh! jo...

ESCENA XII

ESTRELLA, LLUISET, DON TOMÁS *y* DONYA ROSALIA.

ROSALÍA Espérinse, senyors... Ell no pot tardar... (*S' adona de Lluiset als peus de Estrella qual má ha conseguit agafar.*) Qué miro?
TOMÁS El llibreter!...
LLUIS (*Agenollat.*) Portava... 'l segon rellotje.
TOMÁS Qué fá agenollat?
LLUIS (*Dramátich.*) Es un secret que sóls se m'arrencará ab la vida! (*Ara, alsantse tranquil.*) Bé: tant se val que li digui. Don Tomás Argelaga y... no sé que més: jo estimo á la filla de vosté.
TOMÁS Qué?
ROSALÍA Oh!...
LLUIS Se n' admiran?
ROSALÍA Quina audacia!...
TOMÁS Quin escándol!...
ROSALÍA Sórt que 'ls convidats son dintre, y 'l nuvi de la noya no ha vingut encara!

ESCENA XIII

Los mateixos y CRIAT

CRIAT (*Anunciant.*) El senyoret Moixó.
ESTRELLA (Ah!... Ell!)
ROSALÍA (*Esparverada.*) Oh! Que no entri.
CRIAT S' espera sentat á la sala.
ROSALÍA Cúyta á dirli que continúi esperantse...
LLUIS (Sí, sentat.) (*Se 'n vá 'l Criat.*)

ESCENA XIV

Los mateixos, fora 'l CRIAT

TOMÁS ¿Y vosté encara...
ROSALÍA Vájissen tot seguit. Ho sént?
TOMÁS Ho sént?
LLUIS Sí: ho sento... dolorosament. (*Sentimental.*) Ah!... Oh!... Estiga boneta, donya Rosalía... Estiga bonet, don Tomás... Me 'n vaig... No 'm veurán may més. (*Anántsen.*) (Cap á la sala falta gent, á empaytar al nuvi.)

ESCENA XV

Los mateixos, fora LLUISET

ROSALÍA Respiro!...
TOMÁS Y jo!...
ROSALÍA Un minut més, y tot se perdía.
TOMÁS Ho véus? Si tu, ab las tevas suscripcions, no l' haguessis introduhit á casa... ¿Qué no ho veyas qu' está tocat de...
ROSALÍA Déixat d' acusacions, Tomás. No l' han vist y res s' ha perdut.
TOMÁS De bona hem escapat!
ROSALÍA (*Cridant.*) Joan!...

ESCENA XVI

Los mateixos y CRIAT

CRIAT Senyora...
ROSALÍA Digas al senyoret Moixó que fassi l' obsequi d' entrar.
CRIAT (*Dirigint la veu á dins.*) Fassi l' obsequi d' entrar, senyoret. (*Se 'n vá.*)
ESTRELLA (Adéu, esperansa!)

ESCENA XVII

DONYA ROSALÍA, DON TOMÁS, ESTRELLA y LLUISET.

LLUIS Servidor de vostés. (*Molt grave.*)
TOMÁS Ell!...
ROSALÍA Oh!...
LLUIS (*Sempre molt grave.*) Per encárrech especial del colega Moixó.
ROSALÍA Cóm?
LLUIS «Jove,—li he dit,—vosté ha vingut perque vol casarse ab la senyoreta Estrella: oy?—Sí, senyor.—Está bé: jo vinch per lo mateix, y com que vosté y jo no 'ns hi podem casar al plegat, es necessari que un dels dos desaparegui de la escena... Jo no vull desapareixe, desaparéixi vosté, sinó...» (*Amenassa ab el peu.*)
ROSALÍA Y ell?
LLUIS Dech haverli intimat ab molt bons modos, senyora, perque... ha desaparegut corrent.
ROSALÍA Oh!...
LLUIS Fora éll de combat, á mí 'm toca implorar novament, com imploro... (*Va per agenollarse.*)
TOMÁS No torni á agenollarse, que no li valdrá.
ESTRELLA (Cóm m' estima, pobret!)
ROSALÍA Noya!
ESTRELLA Mamá!...
ROSALÍA Al teu quarto inmediatament.
ESTRELLA Molt bé diu, mamá. (*Se 'n vá cap al seu quarto, seguida del seu pare. Lluiset los segueix també.*)
TOMÁS No li val... (*Al girarse se troba cara á cara de Lluiset, ab qui topa.*) ¡Uf!
LLUIS Uy! (Si 'm costas amor!)

ESCENA XVIII

DONYA ROSALÍA *y* LLUISET

ROSALÍA Quina tribulació!... Oh! Qué dirán de nosaltres?... Torno ab els convidats... Nó; de primer, á trobar al promés, y... (*Anántsen depressa, després de pendre lo sombrero de damunt d' un moble y posántsel.*)

ESCENA XIX

LLUISET, *totseguit* DON TOMÁS

LLUIS (*Fregantse las mans una ab l' altra.*) Magnífich!... Ji, ji!... Aixó pren un gran carís...

TOMÁS Cóm! Vosté encara aquí?

LLUIS (*Ab exajerada noblesa.*) Esperantlo, don Tomás.

TOMÁS A mí?

LLUIS Veurá. Vosté, don Tomás, es pare de... la seva filla.

TOMÁS Sí, senyor. Y qué?

LLUIS Que, tota vegada que jo he fet perdre á la filla de vosté un nuvi, vosté, don Tomás, está obligat á dirme ab veu dramática: «Jove: ja que vosté ha fet perdre á la meva filla un nuvi, ó 's casa vosté ab la meva filla, ó li clavo un tiro.»

TOMÁS Quin xicot!... Peró si jo nó 'l conech á vosté, ni conech á la seva familia, ni...

LLUIS Permétim que li diga que s' equivoca, don Tomás. La meva familia 's compon únicament del papá y jo; y al papá vosté ja 'l coneix. Ha estat aquí fa una estona.

TOMÁS Ah! Era aquell senyor tan... d' estar per casa?

LLUIS Just. Es rich y es bon home. Corro á confessarli tot, y... no 'n dupti, don Tomás:

vindrá corrents á demanarli per mí la má de la noya. Fins á després, don Tomás... (*Moviment d' anársen.*) Gracias, don Tomás; gracias, en nom d' éll, en nom d' élla y en nom meu... don Tomás! (*Li té agafada la má.*)

TOMÁS Déixis de tan gastarme 'l nom! Jo no he dit encara...

LLUIS Prou! Vosté es, també, bon home, com el papá y... bé li conech prou que consent, don Tomás.

TOMÁS No, senyor: dech reflexionar...

LLUIS Y cá! Aquestas cosas son com l' arrós: no volen ser covadas.

TOMÁS Es que...

LLUIS No hi há réplica, don Tomás: Vaig á buscar y li porto tot seguit els «Viatjes del General Strogaragaragoff.»

ESCENA XX

DON TOMÁS, *després* DON BRAULI

TOMÁS (*Després d' uns moments de pausa, atortolat.*) Apa! General!... Es un polvorí ab camas... Oh! y... si bé 's mira, lo cert es que no li falta certa rahó... Realment: la noya ab l' un ó ab l' altre s' ha de casar. Está una mica tocat de l' ala; y qué? Veig que tots hi estem mes ó menos en aquet mon. Es simpátich... Y l' altre tan encongit y tan neulat!... Díu que 'l seu pare es rich... ¡Rich y li permet que fassi de repartidor de...

BRAULI Ja sé 'l que volía saber. (*Distret.*)

TOMÁS (El pare! Sí que ha trigat poch.)

BRAULI Me la quedo. Totas son per l' estil.

TOMÁS Que vá depressa!... Té! Y ja s' hi ha assentat com á cá 'l... consogre.

BRAULI No puch sofrir las interinitats y las...

TOMÁS Servirlo, don...

BRAULI Ah! Vosté? (Y no 'n fa cara de rellotjer!)

TOMÁS (Ni s' ha mudat gens per venirme á demanar la noya! Rés, es fet aixís: á la *patalallana.*)

BRAULI Suposo que ja sab...

TOMÁS (*Somrihent afable.*) Sí, senyor, sí. Y vosté ja sab també...

BRAULI Sí: 'l noy m' ho ha dit.

TOMÁS Fassi 'l favor... (*Acostantli una cadira, y s' assentan.*)

BRAULI La cuestió estriba tot en... l' engranatge de las rodas: oy?

TOMÁS Je, je!... Sí, senyor, sí. (Parla ab metáfora.) Je, je, je...

BRAULI (Quin riure de beneyt!)

TOMÁS Estich al cas. El noy de vosté m' ha sigut simpátich y...

BRAULI (*Després de significar agrahiment.*) Compendrá que tot el meu empenyo está en que las rodas tingan un bon moviment.

TOMÁS Je, je, je!... (*Donantli uns copets á la espatlla.*) Sí, senyor, sí: ja 'n tindrán, ja! Aixó ray!..

BRAULI Sería una llástima havernos de despendre de tots dos...

TOMÁS Oh, y tal! Ni d' un tampoch! Al contrari...

BRAULI Vosté ja sab que 's tracta d' una reparació.

TOMÁS Sí, senyor, sí: d' una verdadera reparació.

BRAULI Quánt li sembla que 'm costará l' adob de tots dos?

TOMÁS (L' adob!.. Je, je, je!... Quín modo d' insinuarse tan...)

BRAULI Li sembla si ab unas... dotze ó tretze pessetas...

TOMÁS Eh! Está de broma!

BRAULI Res d' aixó: vosté diga quína es la seva pretensió, y... si m' acomoda...

TOMÁS Jo dono á la noya vint mil duros: ab aixó...

BRAULI A la noya?

TOMÁS Sí, senyor: á la meva Estrella.

BRAULI Y qué te que veure la Estrella de vosté ab els meus rellotjes?

TOMÁS Y qué tenen que veure 'ls rellotjes de vosté ab lo qu' estavam tractant?

BRAULI Cóm que no?

TOMÁS Si acás per metáfora.

BRAULI Qué metáfora, ni que camándula! Li dich que vinch péls meus rellotjes.

TOMÁS Bé, sí: vosté es comerciant de llibres y... de rellotjes al plegat, y ve per...

BRAULI Jo? (Qué embolica!)

TOMÁS Míri: aquí 'ls te 'ls llibres que la senyora li ha comprat.

BRAULI A mí?

TOMÁS O al fill de vosté, qu' es igual.

BRAULI (*Mirantlos esparverat.*) La meva «Historia Natural»!

TOMÁS Seva?... Bé, sí: per véndrela.

BRAULI May!

TOMÁS Com que nó?

BRAULI Que no.

TOMÁS Oh!...

BRAULI De qué s' esclama?

TOMÁS De que ara ho comprench tot.

BRAULI Y qu' es tot?

TOMÁS Un embolich del seu fill.

BRAULI ¿Un...

TOMÁS Sí, senyor. Estima á la meva noya, me l' ha compromesa, y vol casarshi de totas passadas.

BRAULI Casarshi!

TOMÁS (*Picat.*) Qué! S' hi oposaría vosté?

BRAULI Ja ho crech!

TOMÁS Y per qué?

BRAULI Per qué? Perque no vull que 'l meu fill s' uneixi á la familia d' un home tan carregat de preocupacions com vosté.

TOMÁS Cóm?...

BRAULI Vosté no es un carácter. Vosté es massa débil.

TOMÁS Home... realment ho soch, peró...

BRAULI Peró... qué?

TOMÁS Que... puch tornarme tan fort com vosté.

BRAULI Es molt difícil.

TOMÁS Peró no impossible. Temps há que 'm canso d' esser massa... Sí, senyor: massa calsassas.

BRAULI Donchs... apa! Desprénguis de tot lo que 'l molesta.

TOMÁS De tot lo que 'm molesta? Vaig á cambiarme 'l vestit y á posarme ab tota comoditat, com vosté.

BRAULI Y després?

TOMÁS Després... ja ho veurá.

BRAULI Molt bé. Tóquila!

TOMÁS (*Estrenyent la má de Brauli.*) Y que digan lo que vulgan.
BRAULI Bravo! Fora tranzaccions.
TOMÁS Fora!
BRAULI Basta d' humillacions!
TOMÁS Basta y sobra!
BRAULI Tórnila á tocar! (*S' estrenyen las duas mans.*)
TOMÁS Estrenyi fort!
BRAULI Casarém als noys.
TOMÁS Demá mateix.
BRAULI Vaig á avisarlo.
TOMÁS Just. Y... vinguin á dinar á casa.
BRAULI Rés de cumpliments.
TOMÁS Rés.
BRAULI Dos entrants de carn, un de peix...
TOMÁS Sí, y priorat, y alella y champany, de Reus. Tot... fora etiquetas.
BRAULI Ni á las ampollas!
TOMÁS Ni á las ampollas.
BRAULI Com á vehins.
TOMÁS Com á íntims.
BRAULI Ja 't veig com te vull.
TOMÁS Y jo 't vull com te veig.
BRAULI Perseverancia!
TOMÁS La tindré.
BRAULI Energía!
TOMÁS No 'm faltará.
BRAULI A la vista.
TOMÁS La teva gracia?
BRAULI Brauli. La teva?
TOMÁS Tomás.
BRAULI Salut, Tomás!
TOMÁS Y fraternitat, Brauli! (*S' abrassan.*)
BRAULI Y valor, noy gran!
TOMÁS No 'm faltará, gran home!

ESCENA XXI

DON TOMÁS. (*Passejant.*)

TOMÁS Gran home... Sí, senyor! No me 'n desdeixo. Gran home, perque sab ferse superior á n' aixó que 'n dihem conveniencias

y n' hauríam de dir impertinencias socials... Jo 'l tenía per tocat de l' ala, com 'l seu fill, y... 'l tocat de l' ala era jo, jo... més que ningú. S' ha acabat la pór al qué dirán... S' ha acabat l' encongiment... No soch l' amo de dret? Donchs... á serho de fet. Vaya si ho seré!... (*S' atura y fluctúa en son discurs.*) Peró... y la dona?... Qué dirá la dona? (*Ab energía.*) Bah! Que diga 'l que vulga.

ROSALÍA (*Dintre.*) Torno, senyors, torno totseguit...

TOMÁS (*Molt esverat.*) Ella!... Ara no gosaría. Més tart. (*Entra al seu quarto.*)

ESCENA XXII

ROSALÍA *y* ESTRELLA

ROSALÍA Ah, quína ditxa!... Sí; filla meva: l' he trobat, al fí, al jove Moixó... al teu promés...

ESTRELLA (Ah!) (*Contrariada.*)

ROSALÍA L' he fet entrar per l' altra porta, allí, al despaig del teu papá... Ay! Per fí, s' arreglará tot, no veyent més á n' aquell jove desatentat. El teu papá deu estar donant al altre tota classe de satisfaccions y...

ESCENA XXIII

Los mateixos y LLUIS

LLUIS Victoria, victoria!

ROSALÍA Ell altre cop!

ESTRELLA (Ell!) (*Alegra.*)

LLUIS Senyors... dich, senyoras: compartéixin la meva alegría. El papá ha guanyat el plet, ab costas! Acaban de notificarli. Ja no es el mateix; ja es tot lo contrari: ja ho veurán. Oh, mamá política! Oh, Estrella

meva! Oh... ningú més!... Abrássinme! Abrasséume tots!... (*Ho executa.*)

ROSALÍA (Aquest xicot es boig rematat.)

TOMÁS (*Dintre.*) Ejem!... Ejem! (*Tos enérgica.*)

ROSALÍA (Aquí ve 'l meu marit, que 'l treurá de casa definitivament.)

ESCENA XXIV

Los mateixos y DON TOMÁS

TOMÁS (*Ab bata y sabatillas, y dirigint la veu al interior.*) Nó, senyor, nó: tota esplicació es inútil; acabo de dirho als convidats. Pot retirarse ab ells per la mateixa porta que ha entrat. Llestos.

ROSALÍA (Qué miro!) (*Per la indumentaria de don Tomás.*) (Cóm me va!...)

TOMÁS Lo dit dit: no 'ns convé un home tan rutinari y tan cerimoniós y tan... (*Entra en escena ab ayre enorgullit.*)

ROSALÍA Ab quí te las heus, Tomás?

TOMÁS Primer... ab ells: ara, ab ell: ab el jove Moixó. Acabo de dimitirlo. No vull gendres tímits, cobarts, sense carácter. A passeig!

LLUIS Bravo, don Tomás!

ROSALÍA (*Horroritzada.*) ¿Es á dir que...

TOMÁS Que li he donat las dimisorias. Que 'n prefereixo un altre.

LLUIS Y jo també, don Tomás.

ROSALÍA Cóm?... Jo 'm feriré... Llucia!...

TOMÁS Es inútil que la cridis. La he despatxada també.

ROSALÍA Despatxada?

TOMÁS (*Afirmant.*) Ejem! (*Estossegant ab infulas d' home enérgich.*)

ROSALÍA Peró, qué 't passa, Tomás? No 't conech.

TOMÁS Ho crech: (Casi ni 'm conech jo.)

ROSALÍA Jesús!...

LLUIS L'admiro, papá polítich!

TOMÁS Admíram, gendre... polítich!

ROSALÍA Gendre!... Oh!...

ESTRELLA (Gendre!... Ah!...)

ROSALÍA Peró... tu... ets tu?

TOMÁS No. Soch... una edició molt diferenta... de mí mateix. Ja era hora. No 't sembla?

ROSALÍA De lo que 'm sembla hora es de...

TOMÁS De qué?

ROSALÍA De divorciarme d' un home que 'm falta aixís, despreciant totas las conveniencias socials.

TOMÁS Divorciarte? A bodas me convidas. Tinch conciencia de lo que puch, y... soch un carácter. (*Embolcallantse en la bata ab ayre trágich, y mantenintse en posició escultural.*)

ROSALÍA Aném noya. Quín escándol! Quín horror!... Oh!... Oh!... (*Senyantse repetidament. Se 'n vá, seguida d' Estrella y Lluiset, que procuran en vá calmarla. Don Tomás permaneix en sa actitut.*)

ESCENA XXV

DON TOMÁS, *aviat* CRIAT *y després* DON BRAULI.

TOMÁS Ejem!... Estich content de mí. Voldría qu' éll m' hagués vist.

CRIAT (*Anunciant.*) Don Brauli Puiggrós.

TOMÁS (*Alegre.*) Ah! Ell!... Desarreglémnos una mica més... Aixó 'l satisfará. (*Se desfá la corbata y s' embulla 'ls cabells.*) Aixís! Que passi. (*Se 'n vá 'l Criat.*)

BRAULI (*Molt mudat: levita negra, barret de copa y enguantat. Parla, d' aquí en avant, encara que algo impacient, molt circunspecte, lo qual deu fer gran contrast ab sa brusquedat y mal modo de avans.*) Deploro l' haverme fet esperar.

TOMÁS Eh? (*Asombrat.*) Hónt vá tan mudat y ab tants... modos?

BRAULI Oh! Las circunstancias... Un plet guanyat, ab costas!... Depressa: preséntim á la senyora.

TOMÁS A la... Está fresch! Vol divorciarse de mí de resultas de...

BRAULI (*Escandalisat.*) Oh... Basta! Divorciarse!...

Y créu vosté que un fill meu emparentará ab una familia escandalosament desunida? Oh... may! La Justicia á Espanya es molt recta y... qué dirían de nosaltres?

TOMÁS Peró si es vosté quí m' ha embarcat!

BRAULI Cálli! Ve gent... Déixim fer á mí. Ab bons modos, tot se pot... Silenci!

ESCENA ÚLTIMA

DON TOMÁS, DON BRAULI, DONYA ROSALÍA, ESTRELLA *y* LLUISET.

ROSALÍA (*Seguida de tots.*) Nó... nó... Son inútils las advertencias... No vull estarhi més á n' aquesta casa... Vaig á buscar...

BRAULI (*Molt atent.*) Cálmis, senyora! Vosté no s' ha de moure d' aquí.

ROSALÍA Quí es vosté?

BRAULI El pare d' aquet jove.

ROSALÍA (*Irritada.*) Oh! Y justament es vosté quí vol impedirme... Noya acompányam...

BRAULI Un moment, senyora. Considéri que vá á donar molt qué dir; reflexióni que la murmuració no té entranyas; y, sobre tot, escólti al seu espós arrepentit!

TOMÁS Eh! Es á dir que jo... estich arrepentit?

BRAULI Ja ho crech! Sinó...

TOMÁS Donchs... (*Empassantse soliva.*) Donchs... sí: perdónam, Rosalía! Confesso qu' he estat una mica... lo que 't sembli, y que... no hi tornaré may més. (*Apart á don Brauli.*) (Li va bé aixís?)

LLUIS Ja ho veu, senyora: lo qu' ell vol es que la gent no diga...

BRAULI Vol calma, tranquilitat...

LLUIS (Sí, y bons aliments.)

BRAULI Vaja, senyora!...

ESTRELLA Mamá!...

LLUIS Donya Rosalía!...

BRAULI Miri!... Li demana agenollat!

TOMÁS (Agenollat y tot?... Siguémhi!) Rosalía... (*S' agenolla als peus de Rosalía.*)

ROSALÍA Ah! Sórt de vosté!

TOMÁS (*Irritat.*) ¿Sórt de... (*Reprimintse y somrihent al alsarse.*) Sí, just. Sórt d' ell!

BRAULI Y ara, per fí de festa, com á las comedias: casarém, senyora, la simpática noya de vosté ab el meu fill.

LLUIS També simpátich, senyora.

ROSALÍA Oh!... (*Demostrant certa repugnancia.*)

BRAULI Cal tapar la boca al malehit *qué dirán.* Ells s' estiman... La nostra posició es decent... Sígui amable, y será honrosa excepció de mamá política.

TOMÁS Y sí, dona!

TOTS Y sí, sí!...

ROSALÍA (*Després de fluctuació.*) Accedeixo... per por á la murmuració y... per amor de la meva filla.

ESTRELLA Mamá!... (*Abrassantla.*)

LLUIS Mamá!... (*Idem.*)

BRAULI Y ara, Tomás, á mudarse inmediatament la roba, impropia de las presents circunstancias!

TOMÁS (*Vivament.*) Hi vaig.

BRAULI (*Aturantlo.*) Atúris! No sígui brusco. (*Senyala al públich.*) Que no veu?...

TOMÁS Té rahó. (*Al públich.*) Senyors...

BRAULI Més deferent, home; més dolsura!...

TOMÁS Senyors... Aixís? (*Aprobació de don Brauli.*) Ja ho veuhen: per casar á la noya, m' he tocat jo també nó d' una, sinó de totas duas alas. M' ho agrahirán? Síguin bons minyons com un servidor... d' ell... y de vostés!

FI DE LA COMEDIA

Imprenta
La Academica
Barcelona

LO TEATRO REGIONAL

76 OBRAS PUBLICADAS

	Ptas.
L' Agulla, drama, 3 actes, Pelay y Briz	2
Sortint del ou, diálech, Ignasi Iglesias	0'25
Claris, drama, 3 actes, Conrat Roure	2
Lo Teatro per dins, comedia, 2 actes, Frederich Soler	1'50
Sant Jordi mata l' aranya, comedia, 1 acte, A. Guasch Tombas	1
La dona y la baylerina, comedia, 1 acte, Frederich Soler	1
Pintura fi de sigle, 1 acte, Guasch Tombas y Dalmases Gil	1
Un' altra sogra, comedia, 1 acte, Abelardo Coma	1
Las Joyas de la Roser, drama, 3 actes, Frederich Soler	2
Tot per las donas! 1 acte, Joseph M.ª Pous	1
L' esclau del vici, monólech, Ignasi Iglesias	0'50
La feyna d' en Jafá, comedia, 1 acte, Ernest Soler de las Casas	1
Los aucellets, comedia, 3 actes, Joseph M.ª Pous	2
La mosca al nas, comedia, 1 acte, Frederich Soler	1
La firma d' en Rovellat, comedia, 1 acte, Conrat Colomer	1
La tornaboda, comedia, 1 acte, Juliá Carcassó	1
¡¡Xerrairel! Monólech, Joaquim Montero	0'50
Lo quarto dels mals endressos, 1 acte, Conrat Roure	1
Qui oli remena... Juguet, 1 acte, Pere Reig y Fiol	1
La flor de la montanya, drama, 3 actes, Ramón Bordas	2
Tres personas, juguet, 1 acte, Abelardo Coma	0'50
¡Tot per ella! Comedia, 1 acte, A. Careta y Vidal	1
Per contradicció, comedia, 1 acte, J. Pont y Espasa	0'50
La mort de Nerón, tragedia, 1 acte, Víctor Balaguer	0'50
Un músich de regiment, sarsuela, 1 acte, Joseph M.ª Pous	1
La Dama de Reus, drama, 3 actes, Manuel Rocamora	2
Un rey de pega, monólech lírich, 1 acte, Enrich Molina	0'50
Dos companys mal avinguts, joguina, 1 acte, F. Godo y V. Rahola	1
La Pescateria, sainete, Mirabent y Mestres	1
La Casamentera, joguina, 1 acte, Conrat Roure	1
Las esposallas de la morta, tragedia, 3 actes, Víctor Balaguer	1
Los gelos de la Coloma, parodia, 1 acte, A. Guasch Tombas	1
Un bateig á cops de punys, comedia, 1 acte, Jaume Molgosa	1
Una dona y un Deu, comedia, 1 acte, Joseph M.ª Pous	1
Sí, senyors, monólech en vers, Joseph Barbany (Pepet del carril)	0'50
Lucrezia Borgia, joguina, 1 acte, Francisco X. Godo	1
Lo diner, comedia, 3 actes, Joseph M.ª Pous	2
Lo marit de la difunta, joguet, 1 acte, Francisco Figueras y Ribot	1
L' ocasió fa 'l lladre, proverbi, 1 acte, Conrat Roure	1
Mestre Jan ó l' honra del trevall, drama, 5 actes, Joseph O. Molgosa	2
Lo somni de la Ignocencia, sarsuela, 1 acte, C. Colomer y U. Fando	1
Home á l' aygua, comedia, 1 acte, Pere Reig y Fiol	0'50
Lo ret de la Sila, comedia, 1 acte, Frederich Soler y Hubert	1
Las tres alegrias, comedia, 1 acte, Joseph Maria Arnau	1
¡Dorm! sarsuela, 1 acte, Narcís Campmany y Joan Rius	0'50
Setze jutjes... sarsuela, 1 acte, Manuel Angelon y Mtre. Pujadas	1
A la lluna de Valencia, comedia, 2 actes, Narcís Campmany y Pahissa	1'50
Als peus de vosté, joguina, 1 acte, Miquel M. Palá Marquillas	1
La herencia del oncle Pau, comedia, 4 actes, Conrat Colomer	2
Los tres toms, quadro de costums, 1 acte, Narcís Campmany y Pahissa	1
De teuladas en amunt, sarsuela, 1 acte, Conrat Roure y Joseph Ribera	0'50
La mort de Aníbal, tragedia, 1 acte, Víctor Balaguer	1
La festa del adroguer, 1 acte, Joan Manel Casademunt y Mtre. Fita	1
Un embolich de cordas, comedia, 2 actes, Joseph María Arnau	1'50
Lo timbal del Bruch, drama, 4 actes, Frederich Soler y Hubert	2
Lo mestre de minyons, quadro, 1 acte, Joseph Feliu y Codina	1
Entrar per la finestra, comedia, 1 acte, Pere Reig y Fiol	0'50
Matrimonis á Montserrat, anada en 2 actes, C. Roure y J. M.ª Comella	1'50
La llupia, joguina, 1 acte, Conrat Colomer	0'50
Una poma per la sed, juguet, 1 acte, Lambert Escaler	1
D' estudi, monólech, Joseph Barbany	0'25
Lo gech d' en Migranya, sainete, 1 acte, Teodoro Baró	0'50
Los Encants de Sant Antoni, sainete, 1 acte, J. M.ª Pous y Mtre. Ferrer	1
Verdalet pare y fill, sarsuela, 2 actes, C. Colomer y U. Fando	1'50
Lo grá de mesch, drama, 4 actes, Joseph Feliu y Codina	2
A pel y á repel, juguet bilingüe, 1 acte, Narcís Campmany y Pahissa	1
Las erradas del papá, sarsuela, 1 acte, Conrat Colomer y Perez Aguirre	0'50
La copa del dolor, drama, 3 actes, Narcís Campmany y Andreu Brasés	2
Dispensi, hi ha principal, comedia, 1 acte, Ramon Caballer y Sáez	1
La vida al encant, comedia, 1 acte, Conrat Roure	1
Lo diari d' en Brusi, joguina, 1 acte, Abelardo Coma	0'25
La marca de foch, drama, 3 actes, Antoni Careta y Vidal	2
L' home de l' orga, monólech, Santiago Rusiñol	0'50
Claris, drama, 3 actes, Conrat Roure	2
L' home dels nassos, humorada, 1 acte, M. Figuerola Aldroféu	1
Tocats de l' ala, comedia humoristica, 1 acte, Joaquim Riera y Bertrán	1

Tipografia La Académica, Ronda Universitat, 6: Barcelona - Teléfono 861